

МОНІТОРИНГ ТЕРИТОРІЙ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ З ОСОБЛИВИМ РЕЖИМОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Анотація

У даній статті обґрунтовано важливість здійснення моніторингу територій з особливим режимом господарювання Карпатського регіону. Визначено проблеми, що заважають здійсненню моніторингу. Вказані індикатори, що мають стати основою при аналізі даних територій з особливим режимом господарювання Карпатського регіону. Визначено важливість створення комплексної оцінки аналізу для затвердження як базового інструменту, що створює інформаційно-аналітичне підґрунтя, а також основних показників, що мають регулярно контролюватися та документуватися для забезпечення стійкості управління розвитком територій з особливим режимом господарювання Карпатського регіону. Проаналізовано стан діяльності територій з особливим режимом господарювання Карпатського регіону, а також запропоновано можливі шляхи удосконалення здійснення моніторингу для результативності функціональної діяльності суб'єктів управління з врахуванням ендегенних та екзогенних викликів.

Ключові слова: моніторинг, Карпатський регіон, територія з особливим режимом господарювання, SWOT-аналіз, методологія оцінки розвитку.

Н.В.Винар, аспірантка,
Тернопольский национальный экономический университет,
г.Тернополь

МОНІТОРИНГ ТЕРИТОРІЙ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ С ОСОБЛИВИМ РЕЖИМОМ ХОЗЯЙСТВУВАННЯ

Аннотация

В данной статье обоснована важность осуществления мониторинга территорий с особым режимом хозяйствования Карпатского региона. Определены проблемы, мешающие осуществлению мониторинга. Указаны индикаторы, которые должны стать основой в анализе данных территорий с особым режимом хозяйствования Карпатского региона. Определены важность создания комплексной оценки анализа для утверждения как базового инструмента, создающую информационно-аналитическую почву, а также основных показателей, которые должны регулярно контролироваться и документироваться для обеспечения устойчивости управления развитием территорий с особым режимом хозяйствования Карпатского региона. Проанализировано состояние деятельности территорий с особым режимом хозяйствования Карпатского региона, а также предложены возможные пути совершенствования осуществления мониторинга для результативности функциональной деятельности субъектов управления с учетом эндогенных и экзогенных вызовов.

Ключевые слова: мониторинг, Карпатский регион, территория с особым режимом хозяйствования, SWOT-анализ, методология оценки развития.

Постановка проблеми. Одним з основних завдань держави є здійснення моніторингу та використання результатів досліджень для розвитку ринкових можливостей територій з особливим режимом господарювання. За допомогою моніторингу завжди можна отримати інформацію про реалізацію управлінських рішень і використовувати оцінку для подальшого планування розвитку територій, оскільки він створює таку інформаційну базу, за допомогою якої можна побачити слабкі та сильні сторони територій з особливим режимом господарювання. В свою чергу діагностика території надає можливість визначити найбільш болючі проблеми та шляхи їх вирішення, а також визначити цілі та засоби їх досягнення. Тому на сьогодні виникає гостра необхідність у створенні системи моніторингу, що повинна бути спрямована на підвищення рівня знань про стан територій з особливим режимом господарювання Карпатського регіону та створення умов для раціонального використання усіх видів ресурсів на основі аналізу та прогнозів змін, що відбуваються в них.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання моніторингу територій висвітлені в працях таких дослідників: З. Варналія, Б. Винницького, М. Долішнього, М. М'якого, В. Керецмана, М. Лендьела та ін. Однак незважаючи на зростаючу кількість досліджень, моніторинг територій з особливим режимом господарювання залишається проблемою, оскільки відсутнє єдине моделювання даних та територіальних статистичних підходів.

Метою статті визначення важливості моніторингу та шляхів покращення його здійсненню як одного з основних елементів механізму реалізації управління соціально-економічного розвитку території з особливим режимом господарювання Карпатського регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. Моніторинг – це безперервний збір, зберігання та обробка даних, на основі яких проводиться аналіз для визначення поточних тенденцій території. Зібрані протягом певного періоду дані використовуються для отримання показників, що дозволяє оцінити розвиток території з особливим режимом господарювання. Тобто вони є своєрідними індикаторами характеристики відповідних фактів. У свою чергу моніторинг здійснює порівняння цих показників, з метою «фільтрування» хороших та слабких сторін територій з особливим режимом господарювання.

Аналізуючи слабкі сторони та деталізуючи можливості, моніторинг дає список завдань, які необхідно вирішити та доведеться врахувати у розробці цілей. Сильні та слабкі сторони при аналізі утворюють основу для виявлення перспектив соціально-економічного розвитку самої території.

Оскільки об'єктом дослідження є Карпатський регіон, то доцільність проведення його SWOT-аналізу є очевидною (таблиця 1).

SWOT-аналіз Карпатського регіону*

	Сильні сторони	Слабкі сторони
Закарпатська область	Сприятливе географічне розташування Природно-рекреаційні ресурси Наявність мінеральних лікувальних ресурсів Наявність міжнародної автомагістралі Близьке розташування до кордону з країнами ЄС Наявність аеропорту Унікальний для господарювання клімат Традиційне виноробство та безліч фестивалів, пов'язаних з ним	Сезонна міграція населення Нераціональне використання природних та рекреаційних ресурсів Неякісне сервісне обслуговування
Львівська область	Велика кількість історичних будівель Добре розвинута екскурсійна інфраструктура Наявність кваліфікованої робочої сили Добре розвинутий освітній сектор Велика кількість малих і середніх підприємств Близьке розташування до кордону з країнам ЄС Наявність лісових ресурсів Наявність аеропорту	Історичні пам'ятки перебувають у занедбаному стані Слабко розвинута маркетингова політика
Івано-Франківська область	Активність територіальної влади Активне громадське населення Яскрава фольклористика території Вільні площі для інвестицій Наявність аеропорту Високий потенціал для розвитку зеленого сільського туризму	Дорожня мережа та її освітлення в поганому стані Погані комунікації з владою Недостатність інформаційного забезпечення
Чернівецька область	Близькість до кордону Інтелектуально-трудова потенціал Сприятливий інвестиційний клімат Наявність дешевої робочої сили	Забруднене навколишнє середовище Застарілі технології Надмірна бюрократія Значна заборгованість заробітної плати Велика кількість тіньового бізнесу
	Загрози	Можливості
Закарпатська область	Значна соціальна напруга Відсутність інформаційного забезпечення Невирішене питання туристично-рекреаційного навантаження Загроза ліквідації податкових пільг для інвесторів	Підвищення кваліфікації працівників Впровадження новітніх технологій Збільшення нових робочих місць Збільшення бюджетних доходів території Розвиток міжнародної співпраці

Львівська область	Зменшені туристичні потоки Наявність підприємств, що використовують застарілі технології Загроза ліквідації податкових пільг для інвесторів	Збільшення площі лісових угідь Спрощення митних процедур Впровадження новітніх технологій Концентрація ресурсів на пріоритетних проектах Підвищення маркетингової діяльності Збільшення бюджетних доходів території
Івано-Франківська область	Високий рівень бюрократизації та корупції Відсутність координації територіального розвитку Невирішене питання туристично-рекреаційного навантаження	Розвиток сільського туризму Підвищення якості інвестиційних пропозицій Створення кластерів Підвищення інвестиційної привабливості території
Чернівецька область	Нанесення шкоди навколишньому середовищу Проблема комунального господарства Нечітке розприділення повноважень між гілками влади	Підвищення свідомості населення Покращення екологічної ситуації території Підвищення господарської діяльності території

*Джерело: складена автором

Як бачимо, SWOT-аналіз дає можливість визначити унікальні характеристики кожної території, щоб отримати рекомендації для подальшого розвитку, уникаючи при цьому небажаних результатів.

Характеризуючи Карпатський регіон, з впевненістю можна сказати, що він має такі переваги: зручне географічне положення з інвестиційною привабливістю, високий кадровий потенціал, адміністративну підтримку територій, досвід роботи з інвесторами. Тому основою моніторингу звичайно повинен бути соціальний сектор, а основним його ефективним показником – створення нових робочих місць та зменшення чисельності безробіття, збільшення середньої заробітної плати, тобто підняття життєвого рівня населення.

Хоча, на жаль, основним індикатором сьогодні є показник валової доданої вартості. А такий показник, як індекс територіального людського капіталу, взагалі відсутній, хоча саме це якраз і має бути чи не найголовнішим. Лише програма Уряду «Український прорив: для людей, а не політиків» містила деякі принципово важливі заходи щодо подолання репресивності територій. Чи не вперше в політичному документі було означено, що репресивність територій на пряму прив'язана до рівня зайнятості населення, а її подолання потребує насамперед інноваційних

механізмів, а не перерозподілу ресурсів. Тому детальний аналіз Карпатського регіону може бути використаний і для всіх інших територіальних відносин.

При аналізі територій з особливим режимом господарювання виявлена відсутність статистичних даних та досліджень, що б стосувались їх соціально-економічного розвитку. Карпатський регіон –це регіон поліфункціонального типу, оскільки на ньому знаходяться одночасно СЕЗ та ТПР, природно-заповідні території, прикордонні території, сільські території,гірські території, транспортні території, туристично-рекреаційні території. Зважаючи на це, для ідеального моніторингу соціального та економічного розвитку територій з особливим режимом господарювання має бути, створена особлива статистична база, адже з метою уникненняневдалих поспішних рішень, процес їх прийняття слід розглядати після ретельного моніторингу.

Оскільки більшість СЕЗ створена порівняно недавно (з 2000 року), то оцінювати їхню роботу досить складно. Як показує світова практика, для облаштування 1 кв.км СЕЗ необхідно близько 50млн. дол. Тому державі для ефективного розвитку СЕЗ необхідне значне проведення капіталовкладень в облаштування інфраструктури.

У таблиці 2 описуються фактичне надходження та освоєння інвестицій на територіях СЕЗ Карпатського регіону.

Хоча створення територій з особливим режимом господарювання– це розвиток міжнародного економічного співробітництва, залучення інвестицій, розвиток інноваційної економіки країни загалом, але це завжди і фінансовий ризик з боку держави. Тому при моніторингові доцільним є проведення аналізу вигоди та витрат,що включають такі показники, як: 1) заробітна плата для бюджетників у регулюючих органах та організаціях; 2) повне звільнення від податків (податкові пільги); 3) субсидії; 4) державні кошти для будівництва та обслуговування інфраструктури.Ці показники порівнюються з існуючими надходженнями до бюджету внаслідок реалізації проекту.

Характеризуючи Карпатський регіон, слід зазначити, що за останні роки не надавалися ніякі податкові пільги. Але перед тим як оцінювати податкові стимули, потрібно задатись питанням, чи будуть інвестори інвестуватися без них? Потрібно сказати, що для більшості компаній головним критерієм їх інвестиційного рішення є розвинута інфраструктура, наявність кваліфікованої робочої сили, низькі транспортні витрати та державні гарантії, особливо правового характеру. Виконання цих умов є стимулом для роботи інвесторів. Одночасно корупція, правова, політична,

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

соціальна та економічна нестабільність відіграють важливу роль в інвестиційних рішеннях. Таким чином можна припустити, що компанії будуть інвестуватися там, де відсутні всі ці фактори. Тим не менш, це не означає, що інвестори не люблять «взяти» податкові пільги, що пропонуються. Але чи можуть бути компенсовані втрати доходів держави від податкових пільг відносно новостворених робочих місць, які відповідають стандартам гідної праці?

Таблиця 2

Надходження інвестицій до СЕЗ Карпатського регіону (тис. дол. США)

Назва СЕЗ	Рік	Передбачено (тис. дол. США)		Фактичне надходження інвестицій з початку реалізації проектів (тис. дол. США)		Освоєно інвестицій з початку реалізації проектів (тис. дол. США)		Відсоток освоєння інвестицій до обсягів, передбачених проектами	
		проектами	на рік	Реалізація проектів	з початку звітного року	Реалізація проектів	з початку звітного року	Реалізація проектів	з початку звітного року
СЕЗ «Закарпаття»	2010	270036,3	29364,9	248385,8	18764,5	223077,0	16985,9	82,6	57,8
	2011	-	-	330562,0	82176,2	312542,0	89465,0	115,7	304,7
	2012	270036,3	29144,9	335325,1	4763,1	321883,2	9341,2	119,2	32,1
	2013	269092,6	12915,6	356701,0	21375,9	326419,8	4536,8	121,3	35,1
	2014	268754,5	2125,5	361075,2	4716,2	332246,1	6168,3	123,6	290,2
	січ.-вер. 2015	268754,5	110,0	364090,7	3015,5	336322,1	4076,0	125,1	3705,1
СЕЗ «Курортполіс Трускавець»	2010	74501,4	20606,0	80521,4	0,0	79628,8	0,0	106,9	0,0
	2011	8550,0	0,0	19647,8	0,0	19647,8	0,0	229,8	0,0
	2012	-	-	-	-	-	-	-	-
	2013	-	-	-	-	-	-	-	-
	2014	-	-	-	-	-	-	-	-
	січ.-вер. 2015	-	-	-	-	-	-	-	-
СЕЗ «Яворів»	2010	202299,7	8620,9	179323,9	6420,1	178559,5	6158,7	88,3	71,4
	2011	201157,7	9895,5	189289,4	11418,5	186706,8	9600,3	92,8	97,0
	2012	198850,5	8758,8	184719,8	8630,2	181429,4	7922,4	91,2	90,5
	2013	198850,5	7301,9	190806,9	6087,1	187490,9	6061,5	94,3	83,0
	2014	198079,2	22097,8	211860,4	22637,0	208005,2	22097,8	105,0	100,0
	січ.-вер. 2015	55811,1	14954,5	183234,0	15355,1	179054,0	14954,5	320,8	100,0

Важливим показником ефективності економічного розвитку також є динаміка створених нових підприємств, оскільки зростаюча конкуренція та передача нових знань притаманні конкурентоспроможним територіям. Стан місцевого бюджету визначається значною мірою від доходу населення та економічної потужності компаній. Взаємини доходів та витрат – це своєрідний «маневр» для майбутніх інвестицій. Як правило, території з соціально-економічними труднощами не мають фінансової свободи, щоб здійснювати розвиток, тому країні необхідновідіграти унікальну роль у підтримці та забезпеченні співфінансування програм розвитку.

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про державний бюджет України на 2015 рік» та ліквідацією всіх пільг, більшість суб'єктів господарювання

СЕЗ припинили свою діяльність, значно зменшилася і продовжує зменшуватися кількість укладених договорів.

Тому сьогодні склалася досить парадоксальна ситуація: практично жодних економічних стимулів у межах СЕЗ Карпатського регіону підприємства не мають, проте змушені піддаватися додатковим перевіркам щодо дотримання умов реалізації інвестиційних проектів. Через це компанії, які розвивали бізнес у СЕЗ, намагаються або перевести свою діяльність під загальний режим, або, що буває частіше, піти з такої країни, де владав один день може пообіцяти певні пільги для розвитку, а на наступний – без будь-яких компенсацій та пояснень їх повністю ліквідувати.

Динаміка викидів забруднюючих речовин у атмосферу в Карпатському регіоні* (тис.т.)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Закарпатська область	17,4	17,2	8,1	7,7	3,9	3,7
Івано-Франківська область	169,2	221,8	196,7	202,9	228,8	226,5
Львівська область	113,2	129,4	130,7	121,4	100,2	95,6
Чернівецька область	3,8	3,8	2,9	2,7	2,5	2,3

*Джерело: Статистична служба України

Слід зазначити, що розвиток індустріального суспільства породжує руйнування навколишнього природного середовища на національному та місцевому рівнях (таблиця 3). Яскравим прикладом є ВЕЗ «Славутич», що був оголошений спеціальною економічною зоною з ціллю усунення забруднень внаслідок Чорнобильської катастрофи. Тому при аналізі території з особливим режимом господарювання повинен проводитися не тільки кількісний аналіз, але й якісний, щоб визначити, як кількісні зміни впливають на якісні. Тому важливим показником, який повинен враховуватися при моніторингу, є рівень забруднення навколишнього середовища, що надасть можливість їх негайно усунути. Моніторинг у сфері екологічних показників здійснюють Міністерство екології та природних ресурсів, Міністерство надзвичайних ситуацій, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство аграрної політики, Державне агентство лісових ресурсів, Державне агентство водних ресурсів, Державне агентство земельних ресурсів. Як бачимо, багато органів здійснюють нагляд за станом навколишнього середовища, тому дуже важливим є питання узгодженості та співпраці зборі даних та здійсненні моніторингу.

Варто зазначити, що території Карпатського регіону можна також віднести і до транспортних територій, оскільки тут проходять залізничні

дороги, знаходяться аеропорти та одна з найголовніших автомагістралей України «Київ-Чоп». А з географічної точки зору він знаходиться на перетині Сходу та Заходу, Півночі та Півдня.

Хоча Карпатський регіон характеризується більш високою, ніж у інших регіонах економічними та соціальними потенціалами з інтенсивною європейською інтеграцією, але все ж таки розриви щодо рівня розвитку досить великі. Навіть є території, які можна віднести до категорії депресивних. Особливо це стосується гірських та сільських територій.

Відповідно до Постанови від 2 березня 2010 р. № 235 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим», територія може бути визнаною «депресивною» у разі, коли середні показники розвитку територій цієї групи, а саме: щільність сільського населення, коефіцієнт природного приросту населення, рівень середньомісячної заробітної плати одного найманого працівника та обсяг реалізованої сільськогосподарської продукції (робіт, послуг) на одну особу, протягом останніх трьох років дорівнюють або нижчі встановлених граничних рівнів таких показників; а частка осіб, зайнятих у сільському господарстві, дорівнює або вища встановленого граничного рівня показника. Звищеперелічених показників отримання статусу депресивної території Карпатським регіоном майже не можливо, хоча в регіоні є території, де дійсно гостро стоїть проблема державної підтримки.

З усього вищесказаного видно, що хоча можливості Карпатського регіону досить значні, але використовуються не повністю, оскільки економічно-політична криза, погане фінансування для облаштування інфраструктури та дуже незначні інвестиційні стимули відлякують інвесторів, які в свою чергу надають перевагу таким більш стабільним сусіднім країнам, як Польща, Угорщина, Словаччина. В свою чергу державна підтримка підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, сприяла б зростанню кількості спільних підприємств, залученню кваліфікованих кадрів та зростанню добробуту населення.

Висновки. На основі проведеного аналізу досить чітко видно, що на сьогодні немає механізму оцінки діяльності органів управління з соціально-економічного розвитку території з особливим режимом господарювання. Створення комплексної оцінки діяльності органів управління з врахуванням різної кількості умов та факторів, від яких залежить формування та розвиток територій з особливим режимом господарювання, надало б можливість визначити корінні причини труднощів в управлінні, а отже – на ранньому етапі вирішити проблеми, які перешкоджають соціально-економічному розвитку самих територій.

Створення Державної програми моніторингу, яка включала б, крім соціального, економічного та екологічного аналізу, також цільові показники, які б характеризували роботу території з особливим режимом господарювання Карпатського регіону, перелік цих показників та норми їх відхилень, допомогло б якісно та кількісно оцінити території з особливим режимом господарювання, виявити бар'єри, що заважають територіальній владі в реалізації стратегії розвитку. Окрім цього ця Програма слугувала б джерелом інформації для практичної роботи управлінців. В свою чергу створення Центру моніторингу слугувало б політикам, керівникам територій з особливим режимом господарювання та приватним компаніям як інструмент допомоги в плануванні та прийнятті управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Берданова О. Стратегічне планування місцевого розвитку: практичний посібник [Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні»]/О. Берданова, В.Вакулєнко. – DESPRO. – К:ТОВ «Софія-А», 2012. – 88с.
2. Про засади державної регіональної політики[Електронний ресурс]: Закон України. – Режим доступу:<http://www.rada.gov.ua>
3. Про стимулювання розвитку регіонів[Електронний ресурс]: Закон України.– Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
4. Керецман В.Ю. Державне регулювання регіонального розвитку : теоретичні аспекти/В.Ю.Керецман. – К.:Вид-во УАДУ, 2002. – 188с.
5. Про моніторинг соціально-економічного розвитку малих міст і селищ [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
6. Порядок розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. №1186.
7. Програма діяльності Кабінету Міністрів України «Український прорив: для людей, а не політиків», що затверджено Постановою КМ № 14 (14-2008-п) від 16.01.2008.
8. Про затвердження Порядку здійснення моніторингу показників розвитку регіонів, районів, міст республіканського в Автономній республіці Крим і обласного значення для визначення територій депресивними [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України.–Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
9. Лендъел М. Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні / Лендъел М., Винницький Б., Ратейчак Ю. – К.: К.І.С., 2007. – 120 с.
10. Dinh H.Fiscal solvency and sustainability in economic management. Word Bank Policy Research Working Paper, No.2213, 32p.
11. The Word bank. Indicators. Available at: <http://data.worldbank.org/indicator>.

Natalia Wynar, postgraduate,
Ternopil National Economic University,
Ternopil

**MONITORING OF THE CARPATHIAN REGION WITH SPECIAL
MANAGEMENT REGIME**

Abstract

This article proved the importance of monitoring areas with special management regime in Carpathian region. Problems that interfere the implementation of monitoring are underlined. Indicators, which should become the basis for the analysis of mentioned areas with special

economic regime in Carpathian region, are pointed out. The importance of a comprehensive assessment analysis for approval both basic tool that provides information and analytical framework and key indicators that should be regularly monitored and documented for management sustainability of areas development with special management regime in Carpathian region are determined. The conditions of these areas with special management regime in Carpathian region are examined, and possible ways of improving the monitoring of performance for the functional activities of management with regard to endogenous and exogenous challenges are proposed.

Keywords: monitoring, Carpathian region, a territory with special economic regime, SWOT-analysis, methodology assessment of the development.

References:

1. Berdanova, A., Vakulenko, V. (2012). *Stratehichne planuvannya mistsevoho rozvytku* [Strategic planning for local development], Swiss-Ukrainian project "Decentralization Support in Ukraine", DESPRO. LLC "Sofia-A", Kyiv, 88 p. (in Ukr.).
2. *On Principles of Regional Policy*, Law of Ukraine. Available at: <http://www.rada.gov.ua> (in Ukr.).
3. *The promotion of regional development*, Law of Ukraine. Available at: <http://www.rada.gov.ua> (in Ukr.).
4. Keretsman, V. U. (2002). *Derzhavne rehulivannia rehional'noho rozvytku: teoretychni aspekty* [State regulation of regional development: theoretical aspects]. Izd Academy of Public Administration, Kyiv, 188 p. (in Ukr.).
5. Cabinet of Ministers of Ukraine. *On monitoring the socio-economic development of small cities and towns*. Available at: <http://www.rada.gov.ua> (in Ukr.).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2011). *Procedure for the development, monitoring and evaluation of the implementation of regional development strategies*, Decree of 16 November №1186 (in Ukr.).
7. Cabinet of Ministers of Ukraine. *Ukrainian Breakthrough: for People, not for Politicians*, which approved the KM number 14 (14-2008-P) on 16.01.2008 (in Ukr.).
8. Cabinet of Ministers of Ukraine. *On approval of the monitoring indicators of regions, districts, towns in the Autonomous Republic of Crimea and regional significance for identifying areas depressed*. Available at: <http://www.rada.gov.ua> (in Ukr.).
9. Lendel, M., Vynnytsky, B., Rateychak, Yu. (2007). *Monitorynh ta otsiniuvannia stratehij i prohram rehional'noho rozvytku v Ukraini* [Monitoring and evaluation of policies and programs of regional development in Ukraine]. KIS, Kyiv, 120 p. (in Ukr.).
10. Dinh, H. Fiskal solvency and sustainability in economic management. Word Bank Policy Research Working Paper, No. 2213, 32p.
11. The Word bank. Indicators. Available at: <http://data.worldbank.org/indicator>.

